

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Милена Йорданова

за материалите, представени за участие

в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“

в Софийския университет „Св. Климент Охридски“

Със заповед № РД 38-664 от 06.12.2024 г. на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на научното жури на обявения в „Държавен вестник“, бр. 88 от 18 октомври 2024 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по чужд език в дигитална среда – английски език и турски език). Въпросната конкурсна процедура е обявена за нуждите на катедра „Методика на чуждоезиковото обучение“ към Факултета по класически и нови филологии.

За участие в този конкурс е подал документи единствен кандидат: проф. дн Данаил Кирилов Данов, преподавател в катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ към Факултета по науки за образованието и изкуствата при Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Представеният от проф. дн Данаил Данов комплект материали за участие в конкурса за „професор“ е подготвен в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Документите са добре оформени и подредени. Справките и списъците съдържат необходимата информация във връзка с настоящата процедура.

За участие в конкурса кандидатът проф. дн Данаил Данов е приложил общо 13 научни труда, които се разпределят по следния начин: 2 авторски монографии, една от които е на базата на успешно защитен дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“, 2 публикации в колективни монографии, 2 статии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 7 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Въпросните научни трудове не

са представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, на научната степен „доктор на науките“ или по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Проф. дн Данов е завършил специалност „Тюркология“ и специалност „Английска филология“ във Факултета по класически и нови филологии на Софийския университет. Следва магистратура по регионални изследвания в SOAS, University of London (Великобритания). Защищава дисертационен труд за образователната и квалификационна степен „доктор“ на тема „Новите технологии и обучението чрез интернет като алтернатива на традиционните учебни методи“ и дисертация за научната степен „доктор на науките“ на тема „Медийната грамотност: генезис, преосмисляне на опита, предизвикателства и перспективи“. Цялата професионална дейност на колегата Данов е свързана с (нови) медии, дигитална грамотност, педагогика, организация на учебен процес, обучение на специалисти от сферата на образованието и др. Научната му кариера е обвързана изцяло със Софийския университет, където последователно заема академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“.

Кандидатът демонстрира богат спектър от дейности, свързани с преподавателската работа. Проф. Данов чете лекции и води упражнения на български и английски език по множество педагогически и методически дисциплини в различни бакалавърски, магистърски и докторски програми на Софийския университет. Колегата Данов е изготвил учебни програми по значителен брой дисциплини, подсигуряващи обучението в професионални направления 1.2. Педагогика и 1.3. Педагогика на обучението по ... От предоставените документи и спецификата на дисциплините, които преподава проф. Данов, става ясно, че той редовно актуализира учебното съдържание, въпреки голямата си аудиторна натовареност. Същевременно проф. Данаил Данов е осъществил научното ръководство на редица магистранти и докторанти. Само за периода 2021–2024 г. под негово ръководство успешно са защитили дисертационните си трудове четирима докторанти. Колегата Данов е канен като лектор не само в различни университети в страната, но и в чуждестранни университети, разположени на три континента.

Монографията „Основи на медийната педагогика; пътеводител в света на дигиталната култура и нейните средства“ (2023) е представена като хабилитационен

труд по настоящия конкурс. Книжното издание е в обем от 168 страници. Съдържанието на книгата е изградено от въведение, седем глави и пет приложения. В монографията си авторът засяга важни въпроси с оглед на медийната грамотност, която е необходим елемент от съвременния живот. В тази връзка според Д. Данов медийната грамотност следва да се разглежда като нов образователен подход, при който критично мислене и новите технологии са в симбиоза. Модерното чуждоезиково обучение в различни образователни контексти и възрастови групи успешно прилага средствата на медийната педагогика за постигане на високи резултати. Хабилизационният труд е резултат от дългогодишна научна и практическа дейност и предлага работещи модели при прилагането на дигиталните медийни средства предвид бързо нарастващия им брой сред потребители на различна възраст. С ясно структурираното съдържание, със задълбочения преглед на проблематиката и с академичния, но достъпен стил на автора, оценявам проучването като изключително ценно и полезно четиво не само за студенти, но и за учители и родители. В изследването си колегата Д. Данов детайлно засяга както положителните, така и негативните елементи от използването на дигиталните средства и успява да предложи балансиран подход, при който застъпниците на двете тези да оценят реалната ситуация и да намерят път за сближаване на позициите. Прилагането на положителни практики, представени в монографията, категорично подчертава сериозната полза от контролираното използване на дигитални средства, които навлизат все повече и повече в ежедневието ни. Аспекти на социалните медии, на защитата на личните данни, на проблемите с кибертормоза, на специфики при онлайн игрите и при онлайн отношения се представят информативно, структурирано, изчерпателно. Наличието на интерактивен сайт „Европейска инициатива за безопасен интернет“, съдържанието на който е насочено не само към студенти и родители, но и към всички, които имат интерес по тази проблематика, е необходимо и изключително ценно със своя теоретико-практичен потенциал.

Книгата „Медийната грамотност – преосмисляне на опита“ (2020) е публикувана на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“. При това положение научните приноси в текста са обсъждани и изтъкнати с оглед на съответната процедура, поради което няма да ги преповтарям тук.

Останалите публикации, представени като материали по настоящата процедура, затвърждават общото положително впечатление от научната и практико-приложната дейност на кандидата и напълно съответстват на профила на обявения конкурс. Данаил Данов разглежда различни аспекти на медийната педагогика и медийната грамотност, като ги пречупва през призмата на различни стратегии и инициативи, за да достигне до оригинални теоретико-практични изводи.

Бих искала изрично да отбележа, че съгласно представените за конкурса публикации, а и с оглед на цялостната научна продукция, научните интереси на Данаил Данов се простират върху широк кръг от аспекти в областта на езиковите и медийните измерения на комуникативната компетентност, медийната грамотност, медийна комуникация, медийната педагогика, новите информационни и комуникационни технологии (като алтернатива на традиционните учебни средства) като съвременен императив в професионалната компетентност на педагогически специалисти; приобщаващото образование в работата на учители по чужд език; дигитализация и образование; интеркултурна комуникация и мултикултурност; билингвизъм и др.

Филологическата подготовка на Д. Данов му дава възможност да участва като преводач самостоятелно или в колектив на специализирана литература. Добрата езиковедска подготовка и професионална експертиза го превръща в търсен редактор на научни издания.

Цялостният преглед на представената за рецензиране продукция на проф. Данаил Кирилов Данов създава облика на целенасочен изследовател, който компетентно допълва редица практико-приложни аспекти на обучението по дигитална грамотност и медийна педагогика. Публикационната дейност на колегата е реализирана на български и английски език в различни утвърдени периодични издания (включително индексирани в Scopus / Web of Science) и научни сборници, значителна част от които в чужбина. Поради липсата на представен разделителен протокол за публикациите в съавторство следва да се приеме с цел изготвянето на настоящата рецензия, че приносът се разделя поравно между съавторите му и проф. Данов.

Показателен за високите качества на научните разработки на проф. Данов е внушителният брой цитирания в страната и чужбина. Само за участие в настоящия конкурс са предоставени 23 на брой цитата от 2021 година насам, които са забелязани от кандидата. Техният брой и точките, които се изчисляват от тях, значително надхвърля минималните изискуеми параметри за заемане на академичната длъжност „професор“. Свидетелство за сериозността и задълбочеността на изследванията на кандидата е, че 5 от посочените цитирания са в реферирани и индексирани периодични издания в световноизвестните бази данни с научна информация.

Трудовете, с които проф. дн Данаил Данов участва в конкурса за „професор“, са негов принос към теоретичното изследване на медийната педагогика и медийната грамотност. Не подлежи на съмнение, че оригиналността на идеите, тезите и обобщенията в публикационната дейност принадлежат на автора. До мен като член на научното жури към момента на депозирането на рецензията не са постъпили сигнали за наличие на неправомерно използване на научни публикации от кандидата.

Проектната дейност на кандидата е със сериозни показатели. От 2020 година насам проф. Данов е участвал като експерт, обучител и/или национален координатор в 5 международни проекта и като член/ръководител в няколко университетски проекта.

Познавам лично проф. дн Данаил Данов и през годините той се е доказал като задълбочен специалист и авторитетен колега. Той работи през цялата си академична кариера по теми, свързани с теоретичните и практическите аспекти на медийната грамотност и новите медии в образованието. Имала съм възможност да присъствам при представяне на някои доклади на научни форуми и изнасяне на лекции по различни теми, поради което си позволявам да заявя, че Данаил Данов е интересен презентатор, който винаги е оставял у мен впечатлението на целеустремен изследовател, запознат с материята и новостите в съответната научна област.

Заявявам, че сред представените за конкурса материали нямам съвместни публикации с кандидата.

Документите и материали, предоставени от проф. дн Данаил Кирилов Данов, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника

за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на образователната и квалификационна степен „доктор“, на научната степен „доктор на науките“ и при придобиването на академичната длъжност „доцент“. В трудовете на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили съответното признание. Доказателство за високата научна стойност на публикациите на проф. Данов е включването им в периодични издания и сборници, отпечатани в международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат категорична теоретико-практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на колегата Д. Данов е несъмнена.

Постигнатите от проф. дн Данаил Данов резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на минималните национални изисквания в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Научния съвет на Факултета по класически и нови филологии за избор на проф. дн Данаил Кирилов Данов на академичната длъжност „професор“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по чужд език в дигитална среда – английски език и турски език).

24.01.2025 г.

Рецензент:

/проф. д-р Милена Йорданова/